



VÖG VOLAPÜKA.

,Daniil Morozov': redakan
ä vicifal,
,shido2308@yahoo.com',
,Ekaterinburg', ,Rossija' / Rusän.

Jäfidot soğa bevünetik Volapüka.

YELOD 34^{id}. NÜM: 1. 2024 YANUL. PADS: 1 jü 8.

PÖTÜ YELACEN

vipob alane sauni e benoplöpis mödik, pato tefü dins Volapükik. Li man alik vemo veüton pro sogod smalik obsik. Yel epasetiköl eblinon Volapüke duinodis mödik. Posä edupadob yelodi büik ela „Vög Volapüka”, anu vilob memükön olis dö jens cifik. Bukemöps Yuropik (mu pato tatabukemöp Bayänik) enotükons bevüresodo fonätis mödik tefü jenotem Volapüka, sekü kelos nu mögos ad vestigön staböfiko paseti püka obsik. El Hermann Philipps: cifal < fovom ad bevo bö n sotülis nulik vödabukas konfidovik fa ‚Arie de Jong’. Id ezepon sludis kadäma dö nulavöds anik. Kadäm Volapüka nu binädon me limans lul: ‚Hermann Philipps’, ‚Daniil Morozov’, ‚Brian R. Bishop’, ‚Zhang Yutong’, ‚Jan van Steenbergen’. Lätikan i binom guvan zilik vükipeda Volapükik. Buks anik epubons, sevabo: tidabuk pro Katalonänapükans (tradutod tidodema sperantik, tradutan binom ‚Antoni Martí’), buk labü poedots fa ‚Michael Helsem’: poedan e pänan Lamerikänik (ko tiäd: „Mö! lilöm”, kelos muton sinifön eli „Moö! o rein!”), „Konots di ‚Peterburg’ ” (dabükot Volapükik penädas fa ‚Nikolaj Gogol’; pesedon bukemöpes difik, bevü votiks in ‚Wien’, ‚München’ e Sânt ‚Peterburg’). Zuo gased obsik äbleibon labükön literati Volapükik me tradutods legudik, bevü votans fa ‚Hermann Philipps’, ‚Jan van Steenbergen’, ‚Oleg Temerov’ e ‚Carl Brianson’. Somikos olaidulonös!

Sis nüm at tiädamagod gaseda su pad primik binon nulik. Nu magod labon kölis kil Volapüka, dö kels kanoy reidön bosu su pad: 6.

Ün yel at bejäfobsös ziliko Volapüki! Redakan:

Daniil Morozov

VOM BÄLDIK E SVIN OKA.

Mär Linglänik. Petradutöl fa ‚Carl Brianson‘.



Vom bäldik äsvipof domi oka, ed ätuvof mälpänidi sma^{lik} ä blegiki. „Kisi,“ äsagof, „dunoböv-li ko mälpänid sma^{lik}? Oglob lü maket ed ore^{mob} svinili.“

Du ägekömf lomio, änili^{kof} lü stöb, ab svinil no ävilon lovegolön love stöb.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömf dogi. So äsagof

doge: „O dog! beitolöd svini! Svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömf lomio aneito!“ Ab dog no ävilon beiton.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömf stafi. So äsagof: „O staf! o staf! flapolöd dogi! Dog no obeiton svini, svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömf lomio aneito!“ Ab staf no ävilon flapön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömf fili. So äsagof: „O fil! o fil! filükolöd stafi! Staf no oflapon dogi, dog no obeiton svini, svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömf lomio aneito!“ Ab fil no ävilon filükön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömf vati. So äsagof: „O vat! o vat! kvänolöd fili! Fil no ofilükon stafi, staf no oflapon dogi, dog no obeiton svini, svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömf lomio aneito!“ Ab vat no ävilon kvänön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömf hobubi. So äsagof: „O hobub! o hobub! drinolöd vati! Vat no okvänon fili, fil no ofilükon stafi, staf no oflapon dogi, dog no obeiton svini, svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömf lomio aneito!“ Ab hobub no ävilom drinön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömf miticöpani. So äsagof: „O miticöpan! o miticöpan! pugolöd hobubi! Hobub no odrinom

vati, vat no okvänon fili, fil no ofilükon stafi, staf no oflapon dogi, dog no obeiton svini, svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömob lomio aneito!" Ab miticöpan no ävilon pugön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömf jaini. So äsagof: „O jain! o jain! deilägolöd miticöpani! Miticöpan no opugon hobubi, hobub no odrinom vati, vat no okvänon fili, fil no ofilükon stafi, staf no oflapon dogi, dog no obeiton svini, svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömob lomio aneito!" Ab jain no ävilon deilägön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömf rati. So äsagof: „O rat! o rat! tuetolöd jaini! Jain no odeilägon miticöpani, miticöpan no opugon hobubi, hobub no odrinom vati, vat no okvänon fili, fil no ofilükon stafi, staf no oflapon dogi, dog no obeiton svini, svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömob lomio aneito!" Ab rat no ävilon tuetön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömf kati. So äsagof: „O kat! o kat! deidolöd rait! Rat no otueton jaini, jain no odeilägon miticöpani, miticöpan no opugon hobubi, hobub no odrinom vati, vat no okvänon fili, fil no ofilükon stafi, staf no oflapon dogi, dog no obeiton svini, svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömob lomio aneito!" Ab kat äsagon ofe: „If ogololös lü kun et ed oramenolös obe disbovedili labü milig, odeidob rati." So ämogolof vom bäldik lü kun.

Ab kun äsagof ofe: „If ogololös lü sigayebakum et ed oramenolös obe nameti sigayeba, ogivob ole miligi." So ämogolof vom bäldik lü sigayebakum ed äblinof sigayebi kune.

Sosus kun ifidof sigayebi, ägivofo miligi vome bäldik, ed ägegolof ko on pakipädöl in disbovedil lü kat.

Sosus kat inüläkon miligi, kat äprimon ad deidön rati, rat äprimon ad tuetön jaini, jain äprimon ad deilägön miticöpani, miticöpan äprimon ad pugön hobubi, hobub äprimom ad drinön vati, vat äprimon ad kvänön fili, fil äprimon ad filükön stafi, staf äprimon ad flapön dogi, dog äprimon ad beitön svini, svinil ön jek älovebunon love stöb, e so vom bäldik ägekömf lomio etneito.

VÖDS ANIK: *sigayebakum* = ‚a haystack‘, *nüläkön* (lov.) = ‚to lap (up)‘.

COGED DEGFOLID SE „COGIKOS VOLAPÜKIK” *fa hiel Rupert Kniele (1887).*

PÜK RIGIK (,KNIELE’).

Wozu ein Verteidiger gut ist.

Richter: „Angeklagter, Sie sind zu sechs Monaten Gefängnis verurteilt! Sind Sie bereit, Ihre Strafe anzutreten?“

Angeklagter: „Das überlasse ich meinem Verteidiger.“

VÖNA=VOLAPÜK (,KNIELE’).

Kelosi lavogel pəfudom.

Cödel: „O pekusadel, binons pekodeməl al fanub muls mäl! Li-vilons beginøn pəni onsa?“

Pekusadel: „Loveletob atosi lavogele obik.“

VOLAPÜK PEREVIDÖL (,PHILIPPS’).

Kisi lavogan frutom.

Cödal: „O kusadäb! pacödetol ad fanäbam mämlulik. Binol-li vilöfik ad primön pönodi ola?“

Kusadäb „Gividob / leletob atosi lavogane obik.“

COGED DEGLULID SE „COGIKOS VOLAPÜKIK” *fa hiel Rupert Kniele (1887).*

PÜK RIGIK (,KNIELE’).

Der boshafte Arzt.

Gast: „Das Bier ist jetzt viel stärker, als früher, ich habe gestern Abend darauf wie ein Ochse geschlafen.“

Arzt (nebenansitzend): „Das kommt nicht vom Bier.“

VÖNA=VOLAPÜK (,KNIELE’).

Sanel badugik.

Lot: „Bil nu binom mædo stenüdikum, ka vønno, yesdelo vendel eslipob sukū bil əs xol¹“.

Sanel (nebasiedəl): „Atos no kəmos² de bil.“

VOLAPÜK PEREVIDÖL (,PHILIPPS’).

Sanan kofiälik.

Lotan: „Bir nu binon mædo nāmöfikum ka vönädo; äsoaro pos bir eslipob äsä hobub¹.“

Sanan (näi om seadöl): „Atos no pakodon dub bir.“

Coged at jenon in bötäd.

¹ Pükalöns Deutänapükik tel tefü vöd: ‚Ochse‘ (‚xol‘ / hobub):

(1) ‚schlafen wie ein Ochse‘ = slipön so dibätiko, das no ka-
noy pagalükön fasiliko.

(2) ‚Ochse‘ binon i lunofavöd ü zanädavöd pöpedik e vilöfo
pageböi in läns Deutänapükik. Me vöd at nemoy eki stupani.

Kludo pidob vemo, das vöd: ‚xol‘ no plu dabimon in Volapük
perevidöl ☺

² Pükalön: ‚das kommt von ...‘ = atos pakodon dub

EL JEAN-CLAUDE CARACO KONOM, LIO EVEDOM VOLAPÜKAN.

Fa ‚Jean-Claude Caraco‘ († 2015).



Pemotob yelü 1949 in ‚Lyon‘ (zif kilid in Fransän,
jolü flumeds ‚Rhône‘ e ‚Saône‘).

Ün 1967 älärnob eli Esperanto. Motamot oba
ispikof obe dö el Esperanto, ibä iprimof ad studön
püki at dü yunüp oka.

Onu, änitedälob dö pük at, e somo ädavedikon
nitedäl oba dö mekavapüks. Du älärnob eli Esperanto,
äseivob dabini Volapüka as pük vo bevünetik balid.

Ün yel ot, ätuvob in bukatedöp di ‚London‘ buki
petiädöl „Rapide Method of Neo“ pelautöli fa ‚Arturo Alfandari‘ de
‚Brussel‘. Äremob buki ed älärnob oni ünü vigs tel. El Neo binon meka-
vapük röletik ko el Esperanto, ab ko vödastok nulädikum e naböfikum.
De yel: 1967 jü yel: 1969 äspodob ko ‚A. Alfandari‘. Men at labü lifayels
jöldeg, älabom flenis ä spodanis mödik bevü pükans e lautans mekava-
pükas valasotik.

Bi ävilob lärnön eli Ido e Volapüki, ‚A. Alfandari‘ äsedom obe ladetis
pükanas anik di ‚Ido‘, e leigo ladeti söla: ‚Krüger‘.

Dü yel bal (de yel: 1972 jü yel: 1973), äspodob ko söi: ‚Krüger‘ ad
lärnön Volapüki. Ab, me spod, atos äbinon vob fikulik. E, finü yel: 1973,
spod ästopon. Ämatikob, ed äprimob lifi calik.

De yel: 1974 jü yel: 1977, äzedob büfiko nitedäli obik dö mekava^z püks. Ye äblebob lebonedan gaseda: ‚Union‘, in kel pads bal u tel päbü^z dakipons pro Volapük.

Fino ün yel: 1978, äsludob ad filärnön Volapüki büä Volapük fene^z pubon, ed ad savön oni de glömäd. Dub atos, äpenob söle: ‚A. Sousa‘ ad dagetön buki „Compêndio da Lingua Universal Volapük“. Leigo, äbonedob „Vödabuki“ e „Gramati Volapüka“ fa ‚A. de Jong‘. Pos mul bal de get bukas at, äkanob sedön penedi balid oba in Volapük söle: ‚Krüger‘ ad jonön ome seki studa obik. Bisariko, söl: ‚B. Bishop‘ äbege^z sagom penedi at pla söl: ‚Krüger‘, ibä atan äbinom malädik e tu jäfik. Pos tim nelunik, ägetob nümis anik ela „Vög Volapüka“, ed äseivob söli: ‚R. Midgley‘, ko kel äkevobob in redak gaseda at.

Ekö! lio ävedob Volapükan, e lio änüglob ini¹ slopanef obsik.

1980.

DATUVAL DÖ KÖLS KIL VOLAPÜKA.

Leigoäsä Vp ya labon laido monogrami oka, leigoso laido labon i **kölis** kil oka, sevabo *violäti*, *goldaköli* e *grüni*, bi Vp eprimon daglofi oka so mükiko, äs *viol*; neodon ad benoplöp *goldi* mödik; e *spelon* (*diseinon*) ad ai blinön dabeni gretikün menefe. — Atos saidonös pro sapikans! (1885)



MAGODS KO

M	V
O	O
N	L
O	A
G	P
R	Ü
A	K
M	A.



Sökaleod kölas Vpik kil ai binonös sököl: **dono** grün, zänodo goldaköl, löpo violät: ön mod soik len stäns, sköts e votöpo... (1889)

¹ Gudikumo: *älüyumob lü* (küpet redaka).

MAN, KEL ÄFAMOM.

Fa ‚Frank Roger‘, tiäd rigik: ‚The Man Who Was Famous‘, ini Volapük petradutöl fa ‚Hermann Philipps‘ (2023).

Spat obik isoafükon obi, klu ägolob ini pöb balid, keli älogob: pöb Lireyeänik. Ätikob, das at öbinon-la saidiko gudik.

Äbonedob biri topik, ed äseidob obi sui lustul balik nog gebidik lä bötädatob. Bötädan ägivom obe drinedi: birot dofik. Äsumob drinodili – äsmekon vemo gudiko.

Man detü ob äflekob oki lü ob, älülogom obi brefüpiko, e täno älüsmililom frediko obi.

„Soari“, äsagom. Vög oma ätonon, äsif adelo ya idrinom is väretis mödo mödikumis ka bali.

„Soari gudik“, ägesagob.

Täno seil brefüpik äbinon. Äfovom ad lülogetom obi smililölo, äsva äspetom, das ösagob-la bos. Fino äropom ito seili.

„Fümo sevol, kim binob.“ Smilil oma ävemikon. Äklülös, das man äspetom gespiki siik.

„Liedo nö!“ äsagob. „No binob de top at. Büo neai äbinob in pöb at.“

Man at älülogom obi bluviko, äsva gespik oba äbinon löliko nelönedik.

„Fümo sevol obi“, äläidälom. Älelogob omi kuratiko. Äbinom man labü lifayels ba luldegs u mäldegs. Älabom heremi gedik brefio pejimöli, logis paelablövik e logodi vemo froniki: klülab tefü lif düföfik – u tumöd bira.

„Famob“, äläsagom äsä plän. Älülogom skaniko obi, bi no imemosevob omi. No plu äsmililom nu.

„Tefü kis üfo famol-li?“ äsäkob. Avilob fövön spikoti ad no säspetükön omi.

Loged zunik nu ävotikon ad loged stuna levemik. Nilädan omik len bötädatob leno äsevom utosi, demü kelos äfamom! Äbinos, äsva vol omik idästuron.

Äfidrinom väreti okik bira, äbonedom nog bali, ed äsagom: „Äkompenob pö sökod sperimäntas nolavik. Balids onas äbenoplöpons mu vemo. Ävedob faman! Igo äbitikob pö televidabroadots! Fümo memol atos.“

Te äsiob kapo – äbinos nensiämik ad deimön sagodi oma. No äsäkob ome soti sperimäntas nolavik at.

Älemufükom kapi, täno äläisagom: „Pö sömitamapün fama obik dinäds änebenikons. Bos ämiikon dü sperimänt lätik mifätik et. Valikos löliko

ämiplöpon. Äbinos prim fina pro ob.” Ädonikom sui bötädatob, äsä dub memots dolik päbemekädölo.

„Kis ijenon-li?” äsäkob.

„Äprimob ad nepubön”, äsagom. „Leso.” Äklikom me doats ad jonön ditreti oka.

„Ag!” ägesagob.

„Äjenos äi dönu”, äsagom. „Änebupob dönu ed ai dönu, igo posä sperimänt pistöpon. Ai nog bejäfons säkädi at. Spelob, das seimna okanons tuvedön oni. No kanob fovön somo.”

„Suemob atosi”, äsagob.

„Sevol-li dredü vemikün oba?” äsäkom. No ästebedom gespiki, ed äsagom: „If atos fovon, fam obik leigo onepubon. No plu binob in medäds ya nu, oprimoy ad glömön obi, duinodis obik, benosekis obik. Brefüpo obinob memot läsiköl, in sperimänt nen fimek peträpöl.”

Älologom lü ob, ed älogob drenis in logs omik, äsva miserab lölik oma nu idonikon sui om, distukölo speli alik oma.

„Jenöfo no memosevol-li obi?” äsäkom äsä steifül lätik ad gevön oke fümü dö gität ad fam. „Logod obik no binon-li sevädik pö ol in mod seimik?”

Ästeifülob ad tuvön gesagi, kel no öliedükön omi tu vemo. Ad süpäd obik ye süpo änepubom. Leso, äsva rejidan nelogädik iklikom-la me doats, ed isejimom omi se filmot.

Älogetob lü lustul vagik nedetü ob, ed äsäkob bötädane: „Elogol-li atosi? Man et näi ob. Enepubom. Leso.”

Bötädan äsiom kapo. „Sevob atosi. No zesüdos ad kudön. Dunom atosi ai dönu. Val at binon dil sperimänta, pö kel kompenom. No sevob mödikosi dö atos. Fümob, das okömom isio dönu. Binom is balan lotanas suvik.”

„Benö!” äsagob, do isuemob nosi. Bötädan ecogom-li? Val at ibinon-li plösen: nepuba=plösen gudiko pedastudöl? Ökanob-la gekömön isio odelo, ad vestigön, va man et öbinom-la lä bötädatob dönu, öresitom-la konotili bisarik oka, e nogna önepubom-la. Ba ösötob tuvedön räti at. Votadilo, ba öbinos gudikum ad no pökompennükön pö sperimänt emiplöpöl, tefü kel däsperiko äsukoy tuvedoti.

„Fam kanon binön so nelaidik”, ätikob, ven älüvob pöbi, keli go leneföro nogna övisitob. ■

